

InnovationLab Strijp TQ

Professionele ontwikkeling en welbevinden

Ambities

Begin 2020 werd de ambitie uitgesproken om met het InnovationLab een authentieke leeromgeving te realiseren. Waar studenten, docenten en werkveldpartners werken, leren en onderzoeken aan echte praktijkvraagstukken van werkveldpartners. Dit op een locatie die ook voor het werkveld aantrekkelijk is en de professionele houding van studenten stimuleert. Ten tweede wordt nagestreefd dat alle betrokkenen in het Lab expliciete ontwikkelvragen hebben om zo bij te dragen aan een leven lang ontwikkelen.

FHICT wil het welbevinden en professionele ontwikkeling van studenten stimuleren door hen eigenaarschap te geven over de invulling van hun leerproces en talentontwikkeling. Daarnaast beoogt FHICT om een veilige, uitnodigende plek te creëren waar toevallige ontmoetingen kunnen plaatsvinden en samenwerkingen tot stand komen. De open indeling van Strijp TQ zou dit moeten bevorderen.

Praktijk

Er is onderzocht in hoeverre deze ambities in 2,5 jaar zijn verwezenlijkt. Daarbij stond de volgende vraag centraal: Wat heeft het onderwijs van FHICT op Strijp TQ en het InnovationLab betekend voor de professionele ontwikkeling en het welbevinden van studenten, medewerkers en werkveldpartners? Hieronder volgende belangrijkste conclusies over dit deelthema.

Studenten over hun leerproces

Studenten waarderen de authentieke leeromgeving en hebben sterk het gevoel dat dat bijdraagt aan de voorbereiding op (of al de start is van) hun werkzame leven. De opzet van het gebouw – als een hedendaags ICT-kantoor – draagt hieraan bij. Het onderwijs en het gebouw stimuleren doorgaans ook het gevoel een betekenisvolle bijdrage te leveren aan allerlei vraagstukken, wat weer zorgt voor enthousiasme en motivatie.

De focus op authenticiteit kent ook een keerzijde: vanwege afhankelijkheid van opdrachtgevers, de manier van samenwerken en het soort onderzoeksvraagstukken komt het voor dat projecten spaak lopen of anders verlopen dan verwacht, wat leidt tot frustratie. Verder geven veel studenten aan dat er soms wel erg veel zelfstandigheid en eigenaarschap van hen gevraagd wordt. Zij begrijpen dat het doel is om uiteindelijk zelfstandig te functioneren als ICT-professional, maar geven aan dat er meer begeleiding zou mogen zijn bij het leren van de benodigde kennis en vaardigheden.

Studenten geven vrij consistent aan dat ze veel leren over de 'softe' kant van werken in ICT: sociale vaardigheden als samenwerken, netwerken en continue afstemming met opdrachtgevers. Wanneer studenten gevraagd wordt wat ze graag willen of verwachten te leren, gaat het vaak om meer technische ICT-vaardigheden. Hoewel studenten aangeven de eerdergenoemde sociale vaardigheden van belang te vinden, blijft een wens om meer technische vaardigheden te leren vaak onbevredigd. De balans tussen deze vaardigheden wordt niet altijd als optimaal ervaren.

Het woord 'sfeer' wordt vaak in positieve zin genoemd door studenten. Het professionele en dynamische karakter van het onderwijs en het gebouw wordt sterk gewaardeerd. Maar: die dynamiek kan ook omslaan in een rumoerige, chaotische omgeving waar weinig ruimtes zijn voor overleg of werk in kleiner verband of individueel concentratiewerk. Daarbij wordt ook aangegeven dat er wel veel medestudenten in één grote ruimte werken, maar dat het groepsgevoel en de sociale contacten vaak niet verder strekken dan de projectgroep van dat moment. Om meer ruimte te creëren voor ontspanning en informeel contact hebben studenten behoefte aan een daarvoor ingerichte plek en een betaalbare catering.

Speciale aandacht is er in het onderzoek geweest voor studenten met een ondersteuningsbehoefte, met name een autisme spectrum stoornis. Het zijn met name deze studenten die vaak aangeven moeite te hebben met de dynamiek in de ruimtelijke omgeving en de relatief losse structuur die soms kenmerkend is voor het onderwijs. Hoewel het misschien juist deze studenten zijn die baat hebben bij zulke ervaringen, is extra aandacht en ondersteuning voor deze studenten cruciaal om te voorkomen dat zij het InnovationLab mijden.

Vanwege COVID-19 hebben studenten gedurende het onderzoek een combinatie van online en fysiek onderwijs gehad, ook wel blended onderwijs genoemd. Kort nadat de ruimte weer volop toegankelijk was, gaven studenten in een onderzoek de voorkeur aan een verdeling van 60% fysiek en 40% online onderwijs. Verder gaven ze aan dat thuiswerkdagen graag worden benut voor concentratiewerk en de fysieke locatie voor samenwerking met de projectgroep en het ontmoeten van medestudenten, docenten en werkveldpartners.

Docenten over hun leerproces

Over het algemeen maken docenten graag deel uit van het innovatieve en dynamische karakter van het onderwijs en het gebouw. Ze waarderen sterk de ruimte voor eigen invulling van het onderwijs en het betekenisvolle onderwijs via de bijdrage aan partners en bedrijven uit het werkveld. Hun reflecties worden ook gekenmerkt door significante verbeterpunten: ze ervaren veel tijdsdruk en daarmee beperkte mogelijkheden voor ontwikkeling en professionalisering, en worstelen regelmatig met hun rol als docent.

De tijd die docenten hebben besteden ze bijna volledig aan het onderwijs en de begeleiding van studenten. Dat maakt dat de tijd die beschikbaar is voor eigen ontwikkeling en professionalisering sterk onder druk staat. Hoewel de mogelijkheden voor professionalisering groot zijn, is er wellicht sprake van te veel vrijblijvendheid en komt men er gewoon niet aan toe.

Docenten vervullen, naar studenten toe, lang niet altijd meer de rol van inhoudelijk expert. Veel meer wordt een beroep gedaan op hun rol als coach en procesbegeleider, met de nadruk op het stimuleren van eigenaarschap en onderzoekend- en zelfsturend vermogen van studenten. De meeste docenten zien dat als het onderwijs van de toekomst en willen daar graag deel van uitmaken. Het is vaak nog zoeken naar wat die rol nu precies wel en niet inhoudt: hoe ga je om met de diversiteit aan rollen, hoe geef je vorm aan gelijkwaardigheid met studenten in een situatie waar een hiërarchische relatie, op basis van senioriteit, kennis en ervaring, bijna onvermijdelijk is?

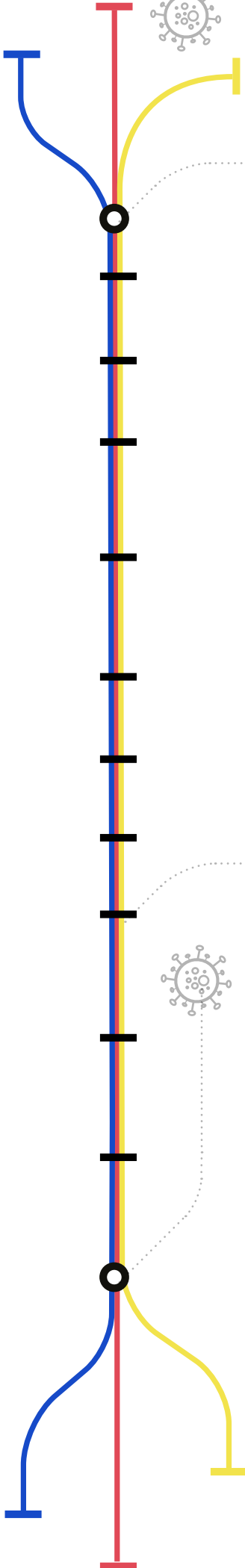
Het gebouw wordt door de meeste docenten positief ervaren, als een 'gave' plek met een prettige en dynamische sfeer. Verbeterpunten die worden aangegeven spiegelen die van studenten: meer (afsluitbare) ruimtes voor overleg of individueel werk en plekken gericht op sociale interactie. Aanvullend geven docenten aan dat pendelen tussen de gebouwen van de hogeschool niet altijd ideaal is.

Werkveldpartners over hun leerproces

Doorgaans zijn werkveldpartners positief over de opzet van het onderwijs en het gebouw. Het wordt gezien als het onderwijs van de toekomst en men waardeert de frisse blik en dynamiek die studenten meebrengen. Toegang tot studenten, en de zichtbaarheid als (toekomstige) werkgever zijn voor werkveldpartners ook positieve aspecten. Het gebouw sluit goed aan bij de authentieke werkomgeving en dat wordt gewaardeerd.

De professionele ontwikkeling van werkveldpartners is geen doel op zich. De opstelling is er vaak nog eentje van opdrachtgever met een uitdaging/probleem: zelf leren is niet het voornaamste doel. Na enig doorvragen blijken sommige werkveldpartners wel degelijk te leren door vakinhoudelijk up to date te blijven, nieuwe ICT-domeinen te verkennen en/

- of soft skills te ontwikkelen door met studenten te werken. Het is voor werkveldpartners overigens niet altijd helder welke rol van ze verwacht wordt en/of wat ze kunnen verwachten van studenten en de hogeschool. Dat zorgt soms voor stoeve communicatie. Wanneer partners wordt gevraagd wat ze waarderen in de samenwerking, dan geven ze aan: het bewegen over verschillende domeinen, het uitbreiden en opfrissen van de ICT-kennis en kennismaken met andere manieren van werken.

Het is voor de meeste werkveldpartners niet vanzelfsprekend om aanwezig te zijn in het gebouw (InnovationLab), anders dan op specifiek afgesproken tijden. Ze waarderen het gebouw, maar zien het doorgaans niet als eigen werkplek. Wel geven veel werkveldpartners aan bereid te zijn tot meer betrokkenheid, bijvoorbeeld het geven óf volgen van workshops.

